

Sol·licitud de assistència mèdica immediata als centres VIPS dels campus

Versió 1: Març 2009
Informat CSS: 13/03/09

1. Definició d'emergència sanitària

En el present procediment s'utilitzen l'emergència i la urgència de salut com a conceptes sinònims. Ambdós impliquen la necessitat d'actuar ràpidament com a conseqüència d'un accident o situació greu que posa en perill la vida d'una o de diverses persones.

2. Definició de primers auxilis

S'entén per primers auxilis, les cures immediates, adequades i provisionals prestades a les persones accidentades o amb malaltia abans d'ésser ateses en un centre assistencial.

3. Principis d'actuació davant una emergència

Davant una emergència sanitària, els principis d'actuació que s'han de seguir són: *Protegir, Avisar i Socórrer (PAS)**.

I. Protegir:

- Valoreu l'entorn per a detectar possibles riscos i evitar-los.
- Adopteu mesures per a evitar riscos, apartant la víctima sempre que sigui possible de les zones de risc i senyalitzant el lloc de l'accident.
- Adopteu mesures d'autoprotecció per a evitar l'exposició als riscos.
- No marxeu del costat de la víctima. Si esteu sols, sol·liciteu l'ajuda necessària.

II. Avisar:

- Activeu el sistema d'assistència sanitària urgent.
- Truqueu als telèfons 061 o 112.
- Truqueu al centre VIPS del campus.
- Facilitau el màxim de dades sobre la víctima, l'accident i la situació.
- Feu repetir el missatge per a valorar si s'ha comprès.
- Assegureu-vos que heu donat tota la informació necessària.

III. Socórrer:

- Tranquil·litzeu la víctima.
- Afluxeu la roba de l'accidentat i comproveu si les vies respiratòries estan lliures de cossos estranys.
- Valoreu els signes vitals (pols, respiració i estat de consciència).
- No bellugueu l'accidentat si presenta lesions traumàtiques.
- Si està inconscient i no respira normalment, inicieu la reanimació cardiopulmonar.
- No doneu res per a menjar ni beure.
- Eviteu el refredament.
- No administreu medicaments.

Les possibilitats de supervivència d'una persona que necessita atenció immediata són superiors si el transport és ràpid i apropiat.

* La Societat de Prevenció d' ASEPEYO us oferirà l'assistència a cursos de *Formació en Primers Auxilis* per ajudar-vos i orientar-vos en les premisses bàsiques i actuacions immediates que us han d'ajudar a poder socórrer en cas d'accident o malaltia sobtada d'un company .

4. Principals emergències sanitàries que s'atendran als centres VIPS dels campus

Emergència cardíaca

Infart de miocardi

Definició:

L'infart de miocardi és el quadre clínic produït per la mort d'una porció del múscul cardíac que es produeix quan s'obstrueix completament una artèria coronària.

Simptomatologia:

Dolor toràcic intens i perllongat que es percep com una pressió intensa, i que pot estendre's (irradiar-se) als braços i músculs sobretot esquerres, esquena, i fins i tot les dents i la mandíbula. El dolor ve descrit com un puny enorme que retorça el cor. És similar al de l'angina de pit, però més perllongat. La percepció del dolor de vegades és diferent, o no segueix cap patró fix, sobretot en ancians i en diabètics, en els quals es pot percebre com un dolor perllongat en la part superior del abdomen que es pot atribuir a una indigestió, dificultat per a respirar, mareig, nàusees, vòmits, defalliment i sudoració

Angina de pit

Definició:

És el resultat directe de la falta de sang en el múscul cardíac (isquèmia). Quan les artèries coronàries estan afectades i no poden ajustar-se a l'augment de la demanda de sang, els nervis del cor transmeten missatges dolorosos d'avís urgent al cervell. El dolor referit o irradiat es deu al fet que el cervell, per confusió, sent els impulsos des de localitzacions properes com els braços, el coll o la mandíbula

Simptomatologia:

Dolor toràcic i sensació d'opressió aguda i sufocant, generalment darrere l'esternó, de vegades estesa (irradiada) a algun dels dos braços. El dolor acostuma a durar uns minuts. Els atacs es desencadenen, generalment, per exercici i s'alleugen amb el repòs. Sentiment d'ansietat o de mort imminent.

Aturada cardiorespiratòria

Definició:

Una aturada respiratòria és el cessament de la respiració espontània o una insuficiència respiratòria tan greu que requereix l'assistència respiratòria immediata.

Una aturada cardíaca es defineix com el cessament bruscat de la circulació sanguínia amb la consegüent interrupció de l'aportació d'oxigen als teixits.

Simptomatologia:

Absència de pols i de respiració.

Crisi d'ansietat

Definició:

L'ansietat és un estat afectiu desagradable de tensió emocional i d'aprensió. Pot presentar-se com a resposta a qualsevol circumstància d'amenaça o perill, com a patologia de base (malaltia diagnosticada) o com a símptoma de qualsevol altra patologia psiquiàtrica o neurològica específica.

Simptomatologia:

Sentiment intern de tensió, angoixa i temor, cefalea tensional, tremolors, sensació d'instabilitat, dificultat respiratòria, palpitations, mal d'estómac, dolor d'esquena, insomni, dolor precordial i sensació de debilitat i cansament.

Crisi hipertensiva

Definició:

La crisi hipertensiva es considera una urgència de salut que pot posar en perill la vida d'una persona. La urgència hipertensiva consisteix en un episodi d'elevació brusca de la tensió arterial sense afectació del funcionament dels òrgans vitals (cervell, cor, ronyó i gots).

Simptomatologia:

La hipertensió arterial no s'acostuma a presentar amb símptomes. En cas que es presentin símptomes, els més freqüents són l'ansietat, el mareig, la fatiga i el mal de cap. Amb xifres molt elevades de pressió arterial, es poden presentar confusió, nàusees, vòmits, dolor al pit, distorsió de la visió (visió borrosa o visió de llums), bronzit a les oïdes, hemorràgia nasal, suor excessiva, adormiment de la meitat del cos, marejos en aixecar-se o en canviar de posició i respiració entretallada.

Crisi epilèptica

Definició:

Manifestacions clíniques breus de presentació sobtada derivada de la descàrrega excessiva de neurones de l'escorça cerebral que presenten una activitat anormal.

Simptomatologia:

Confusió mental, moviments com el de mastegar aliments sense estar menjant, debilitat i sensació de fatiga profundes, tancar i obrir els ulls contínuament, pèrdua brusca del coneixement amb caiguda a terra, contractura dels músculs de les extremitats i de la cara seguida de sacsejades rítmiques (convulsions), moviments automàtics de la boca, de les mans o d'alguna altra part del cos.

Hipoglucèmia

Definició:

Es considera hipoglucèmia la disminució de la glucosa al plasma, per damunt de la possibilitat d'adaptació de l'individu. Des del punt de vista bioquímic, és la situació on la concentració de glucosa a la sang venosa o capil·lar és menor a 50 mg /dl.

Simptomatologia:

Taquicàrdia, suor, ansietat, sensació de fam, irritabilitat, disminució de la capacitat intel·lectual, comportament anormal, confusió, desorientació, estupor, convulsions i coma.

Obstrucció de la via aèria

Definició:

Emergència mèdica en la qual el pas de l'aire en la via aèria principal està impedit total o parcialment, de manera que pot concloure en la mort per asfíxia en pocs minuts si es presenta sobtadament, independentment de la causa.

Simptomatologia:

Dificultat respiratòria, cianosi (coloració blavosa de la pell i les mucoses), pèrdua del coneixement i probable aturada cardiorespiratòria.

Crisi asmàtica

Definició:

Dificultat respiratòria, tos i sibilàncies. La causa, molt heterogènia, té com base comú un augment de la resposta de l'arbre traquiobronquial a una diversitat d'estímuls.

Estímuls que poden provocar la crisi: al·lèrgens en les partícules inhalables, fàrmacs, factors ambientals climàtics, factors ocupacionals, infeccions i també l'exercici a causa de la inhalació d'aire fred i de la tensió emocional.

Simptomatologia:

Dificultat respiratòria, tos i sibilàncies.

Politraumatisme / hemorràgia

Definició:

És politraumàtic aquell pacient que presenta dos o més lesions traumàtiques amb afectació de les funcions vitals.

L'hemorràgia és una pèrdua sanguínia forta i abundant (interna o externa) que pot provocar un xoc hipovolèmic.

Simptomatologia:

El politraumatisme es caracteritza per lesions traumàtiques múltiples produïdes per un mateix accident i risc vital de l'accidentat/a.

L'hemorràgia suposa una sortida incontrolada de sang per una ferida oberta o cavitats internes. En el cas d'un xoc hipovolèmic, el pols serà feble, la respiració ràpida, ansietat o agitació, pell freda i humida, debilitat, pal·lidesa, sudoració, confusió, pèrdua del coneixement.

Reacció al·lèrgica medicamentosa

Definició:

La reacció al·lèrgica medicamentosa és una reacció adversa que comprèn qualsevol efecte perjudicial o indesitjat, que ocorre després de l'administració d'una dosi d'un fàrmac o vacuna normalment utilitzat per a la profilaxis, diagnòstic i/o tractament.

Simptomatologia:

Urticària, edema (inflamació) de llavis, parpelles i llengua, sensació de calor, possibilitat d'edema de laringe, ronquera, tos, esternuts, dificultat respiratòria, hipotensió, xoc anafilàctic.

Cremades

Definició:

Les cremades són un tipus específic de lesió dels teixits tous produïda per agents físics, químics, elèctrics o radiacions. Una cremada greu pot posar en perill la vida de la persona i requereix atenció mèdica immediata.

Simptomatologia:

- Primer grau: sense afecció de la dermis, presència d'eritema i edema.
- Segon grau: afecció parcial de la dermis amb flictena i traspuat.
- Tercer grau: destrucció total de la dermis, necrosi, carbonització.

5. Activitats sanitàries que no es podran dur a terme als centres VIPS dels campus:

- Prescripció i administració de fàrmacs.
- Receptes mèdiques.
- Seguiment i control periòdic de la tensió arterial, glicèmia o dieta.
- Assistència de petites ferides.

RECORDEU:

El telèfon **112**, únic per a tot l'àmbit europeu i amb resposta immediata les 24 hores del dia, centralitza totes les trucades d'urgència. Serveix perquè els ciutadans i ciutadanes puguin sol·licitar els serveis públics d'urgències sanitàries, d'extinció d'incendis i salvaments, de seguretat ciutadana i de protecció civil quan es trobin davant d'una situació d'emergència.

Canals de comunicació d'emergències per a les **persones sordes**:

Fax 900 500 112 (PDF)
SMS 679 436 200 (PDF)